

Eliitkoolidesse pürib neli last kohale

Malle Pajula

malle@epl.ee

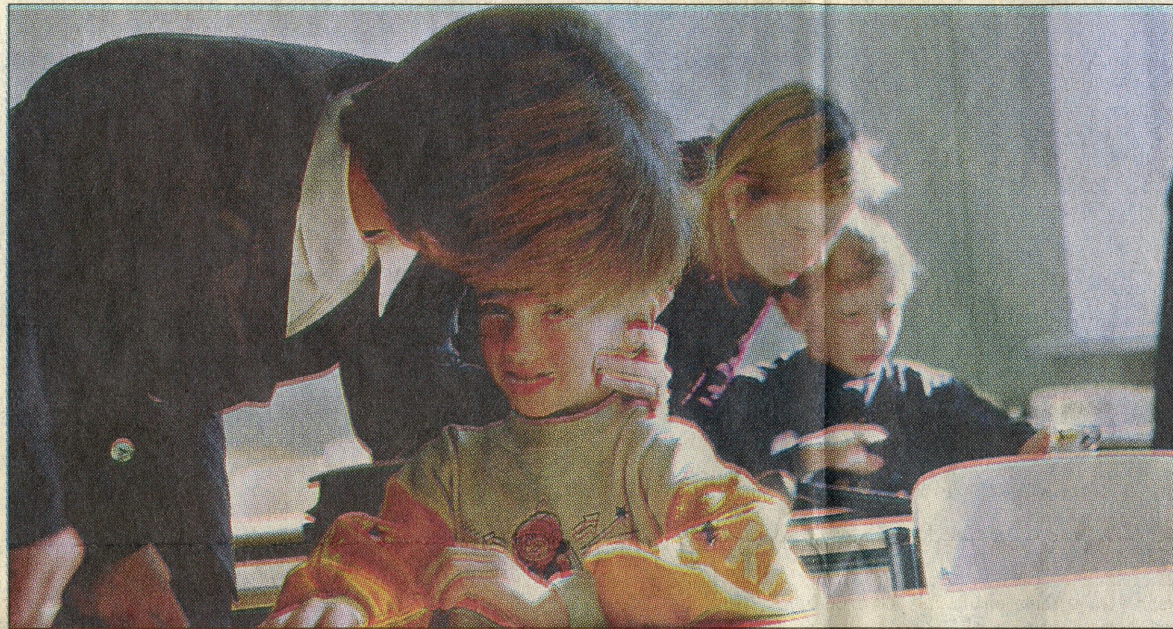
Koolijuhtide ennustust mööda on tänavu pealinna populaarsemate eliitkoolidesse konkurss 3-4 last kohale. Mainekasse kooli pürgivad mudilased peavad oskama 20 piires arvutada, etteütlust kirjutada ning mäletama viimast loetud juturaamatut ja teatriskäiku.

Ainsana eliitkoolidest on praeguseks lapsed välja valinud Tallinna Inglise Kolledž, kuhu oli konkurss natuke üle nelja kohale. Mullu oli sama suure konkursiga populaarsem kool Prantsuse Lütseum.

Direktor Lauri Leesi ennustab, et tänavu 10. ja 11. aprillil toimuvatel katsetel tuleb sama palju lapsi üle vaadata. "Need, kes kolledžist välja jäid, tahavad kindlasti lütseumi proovida," ütles Leesi. Tema hinnangul kuuluvad peale lütseumi pealinna tippkoolide hulka veel 21. keskkool, Inglise Kolledž, reaalkool, Westholmi gümnaasium ja ühiskool. "Neisse on ka tahtjaid palju ja kui laps ühte sisse ei saa, proovivad vanemad järgmist. Meid valitakse teiste seast välja just heade õpetajate pärast," teadis ta. Leesi sõnul võib geeniusi tulla küll ka elukohajärgsest koolist, kuid andekal lapsel on metropolis ja heas koolis arenguks rohkem šansse.

Leesi hinnangul on õnneks vanemad enamasti enne kodus läbi mõelnud, kas nende laps on üldse eliitkooli kõlblik. "Nii tuuakse katsetele üldiselt tublisid lapsi, kes suhtuvad teadmiste proovi rahulikult. Nutjad-naerjad on ikka vanemad."

Ainus kool, kus ka vanematele väike vestlus tehakse, on Fontese erakool. Perevestluse käigus selgitatakse välja emade-

Prantsuse Lütseumi astuvad poisid said emmedelt enne katseid põsele viimase julgustava musu ja pai, et ühest elu otsustavaimast katsest rahuga välja tulla.

RAIGO PAJULA

isade ootused kooli suhtes, et näha, kas need kooli nägemusega ühtivad.

Praegu on kooli konkurss 2,5 last kohale. 22.-23. märtsil testitakse laste psüühilist ja sotsiaalset kooliküpsust-mõtlemist, mälu, tähelepanuvõimet ja ka keelevaist.

Laste küpsust uuritakse testiga ka realkoolis. Direktor Gunnar Polma sõnul on esimesed 100 last juba selleks kirja pandud. "Seda ei oska veel praegu öelda, kas kahte esimesse klassi tuleb konkurss mullusest suurem, kuid üle 33 lapse me klassi ei võta," kinnitas koolijuht. 17. aprillil algavatel katsetel peavad esimese klassi lapsed oskama 20 piires arvutada ja korralikult lugeda.

Mida peab eliitkooli astuja katsetel oskama

Lisaks soravale lugemisele, 20 piires arvutamisele ja vigadeta etteütluste kirjutamisele peab teadma oma nime, vanust ja aadressi.

Hea oleks tunda Eesti asukohta maailmakaardil ning teadma peab ka seda, kas tegu on väikese või suure riigiga ning kes on meie president.

Hätta ei tohi jääda nädalapäevade, kuude, kella- ja aastaegade. Igaks juhuks peab laps teadma paari eesti lastekirjanikku ning mõne nende teose sisu.

Katsetel võidakse küsida ka viimati nähtud teatritenduste ja kinoskäigu kohta.

Igaks juhuks tasub kontrollida, mida laps oma unistuste töökohana välja pakub. Keelekallakuga koolis võib jutt turvamehe ja autoremontija ametist ebasoodsa mulje jätta.

Kui laps ütleb katsetel, et ta vanemad ühtki vööri ei oska, võib see talle saatuslikuks saada. Süvaõppega koolides on iseenesestmõistetav, et vanemad aitavad õhtuti lastel kodutöid teha.

Harjutused kooli astujale

Harjutuse teevad laps ja vanem koos. Ema või isa loeb ülesande ette ja laps näitab õigeid vastuseid.

Ülesanne nr 1

Igas sõnas on 2 häälikut. Milline pilt siia ei sobi?

Ülesanne nr 2

Sõna algab L-tähga. Milline pilt ei sobi siia?

Ülesanne nr 3

Sõna lõpeb M-tähga. Milline pilt ei sobi siia?

Ülesanne nr 4

Sõna lõpeb N-tähga. Milline pilt ei sobi siia?

Ülesanne nr 5

M täht on kadunud. Otsime üles.

Ülesanne nr 6

S täht on kadunud. Otsime üles.

Ülesanne nr 7

K täht on kadunud. Otsime üles.

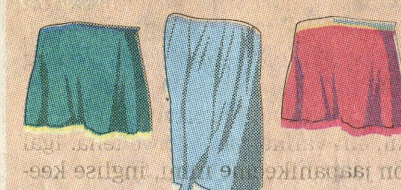
Ülesanne nr 8

Toomas, Kaarel ja Peeter joonistasid puid. Toomas joonistas kase, Kaarel joonistas männi. Millise puu joonistas Peeter?

Ülesanne nr 9

Tiul on lühike roheline seelik. Maril on pikem sinine seelik. Milline seelik on Kadriil?

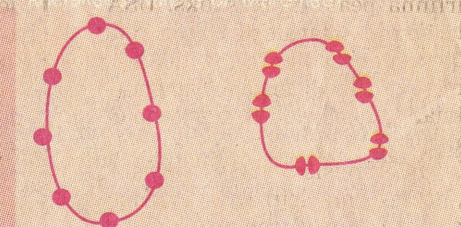
Ülesanne nr 10

Pirn on seenest vasakul pool.

Ülesanne nr 11

Kaie kaelakees on rohkem pärleid kui Mare kaelakees. Milline on Mare kee?

Maris Lauri

Hinnake oma lapse kooliküpsust

Enne lapse esimest koolisügist on iga ema natuke mures, kas laps tuleb ikka toime kõige sellega, mida koolis nõutakse. Väikese spikrina pakume eripedagoog Marianne Martinsoni koostatud testi, mis aitab hinnata lapse lugemisoskusega seotud arengutaset.

Kui pesamuna tunneb juba mõnd tähte ja hakkab huvi tundma lugemise vastu, on käes õige aeg lugema õppida. Seda saab teha mitut moodi. Eesti keel on päris raske keel ja seepärast on kindlaim viis alustada lugemaõppi-

mist häälimise ja häälikuanalüüsiga. Häälimine sarnaneb veerimisega, kuid seda tehakse suuliselt, arvestamata talletatut. Näiteks sõnas LILL on 3 häälikut L-I-LL. Hääldes ei tehta ühe sõna häälikute vahele pause.

Lugemisoskus nõuab erinevate tajuliikide jt psüühiliste protsesside ühtlast arengutaset ja koostööd. Lisaks nägemisele on tähtsad suunataja, vasak- ja parempoolsus, kõnest arusaamine, loendamisoskus jne.

Ülesanded on mõeldud 5-6-aastaste-

le. Loomulikult võivad neid lahendada ka vanemad või nooremad õed-vennad. Kui kõik ei taha veel õigesti välja tulla, siis on võimalik, et lapse vastavatajuliik pole saavutanud vajalikku küpsusastet. Kindlasti tulevad paremini toime õpetust saanud lapsed. Sama tüüpi ülesandeid võite ise harjutamiseks juurde mõelda.

Kõige tähtsam on lapse huvi asja vastu. Ei mingit sundi!